

Piarista DEÁKLAP

A nagykanizsai Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda
időszaki folyóirata – I. évfolyam 1. szám – 2008. november 28. – PATROCINIUM

Beköszöntő

Az ember születésétől fogva őszinte szeretetközösség után vágyakozik. Csak ebben az éltető közegben tud fejlődni, kiteljesedni. Az állandó elutasítások közepette elsorvad. A kisgyermek addig próbálgatja a különböző szerepeket, amíg a legsikeresebb által képes elfogadtatni önmagát.

Ki-ki lelkialkatától függően vagy nyitott a világra és az első adandó alkalommal mindent megmutat önmagából, vagy zárkózottabb és azt várja, hogy nem erőszakkal, de kitartó bizalomérlelő szeretettel nyissák föl, hogy megmutathassa legbensőbb önmagát, feltárhassa legféltebb kincseit.

Nem csak az emberek, de az emberi közösségek is éppen így élnek meg mindennapjaikat. Egyik közösség éli az életét, és közben a bolhát elefánttá nagyítva hirdeti kiválóságát vagy az őt ért sérelmeket. A másik pedig csöndben teszi a dolgát, a Lélek alkotó csöndjében, és igyekszik szemérmesen és hálával oda-simulni Istenhez, aki minden kegyelem forrása.

Talán e kettősség jellemzi a nagy-kanizsai piarista közösség, a diákok és a nevelők (pedagógusok, technikaiak, szülők) közössége működését. Egyszer hangosan felujjongunk, másszor fájdalmasan feljajdulunk, de legtöbbször csak csöndben tesszük a dolgunkat, azzal a természetességgel és lelkiismeretességgel, amelyre csak az képes, akit az Isten a bizalmába fogadott.

Jelenits István piarista tartományfőnök válaszolta egy kérdésre: „Mi nem írjuk, hanem csináljuk a történelmet.” Úgy gondolom, hogy a mi közösségünk is inkább „munkálkodik szüntelenül” az Úr mellett, miként a kisbajtár a számadójuhász mellett, mint foglalkozik önmaga adminisztrálásával. Talán ez válasz arra a kérdésre is, hogy az utóbbi években miért nem jelennek meg évkönyvek vagy más hasonló kiadványok.

A jelen iskolaújság talán segít fellebbenteni a fátylat az iskolai műhelymunka kevésbé ismert – ezért titokzatosnak hitt – hétköznapijairól, örömeinkről, bánatainkról, arról, ami foglalkoztat minket, amivel küszködünk, egyszóval rólunk.

Előre is elnézést kérünk botlásainkért és bátorítást várunk az első lépések megtételekor. Mi pedig vegyünk mély lélegzetet, és ne féljünk a kiállástól. Tegyük a jót továbbra is csöndben és számolatlanul, és közben bízunk abban, hogy író kezünket is az Úr vezeti.

Legyen Isten áldása az íróknak és az olvasónak!

Vereb Zsolt igazgató

Patrocinium

Sokszor használjuk e szót, ám talán kevesen tudják, hogy mit is jelent e latin kifejezés.

pater, -is (m) = atya, apa
*patrono*¹, -are, -avi, -atum =
patronál, pártfogol,
atyáskodik, gondoskodik
patronus, -i (m) = atyai
pártfogó
patrocinium, -i (n) = atyai
pártfogás

Ezzel a szóval jelöljük Kalazanci Szent József atyai pártfogásának ünnepnapját november utolsó napjaiban.

Kalazanci Szent Józsefet 1748-ban avatták boldoggá, majd 1767-ben szentté. Mivel érdekelte ezt ki? Azzal, hogy ő

alapított elsőként ingyenes népiskolát a szegény gyerekek felkarolására 1597-ben.

Elsajátította velük az írás-olvasást, a számolást, a latin nyelvet, mely ekkor egyszerre világnyelv és az antik kultúra közvetítője. Ezzel becsületes munkalehetőséghez, és ezáltal anyagi biztonsághoz juttatta tanítványait. Emellett keresztény nevelésben részesítette diákjait, felkészítve őket az erkölcsös és boldog életre. Az első iskola sikerét követően egymás után születtek a további piarista iskolák. E kezdeményezésből egy új szerzetesrend jött létre.

Mindezt személyes szeretetével hitelesítette. Ezért fontos alakja a világtörténelemnek is.

Ennek a fantasztikus embernek a tiszteletére rendelt ünnepet az Egyház augusztus 25-

re, a szent 1648-ban bekövetkezett halála napjára. A piarista szerzetesek ezen a napon kez-

dik el szerzetesi életüket és öltik magukra a piarista reverendát, majd ugyanezen a napon teszik le egyszerű és örök fogadalmaikat.

Mivel a diákok ekkor még a nyári vakáció utolsó napjait élvezik, ezért került bevezetésre számos országban a szent második ünnepe, a patrocinium. Ezen az ünnepen újra és újra visszatérünk a katolikus nevelés gyökereihez.

És végül egy érdekes megjegyzés. Augusztus 25 – Kalazancius mennyei születésnapja – Argentínában nemzeti ünnep.

Sági Tamás Máté – 10/1.

„Semmit sem adsz Krisztusnak, ha a szívedet nem adod oda teljesen.” (Kalazancius)

KALENDÁRIUM

NOVEMBER

28. Nyílt tanítási nap

- 8.00 Igazgatói tájékoztató.
- 8.55 Az iskola bejárása.
- 9.55 A diákok élménybeszámolója túrákról, rendezvényekről...
- 10.50 Nyílt tanítási óra.

29. PATROCINIUM

- Kalazanci Szent József atyai pártfogásának ünnepe.
- 9.00 Ünnepi műsort ad **Fehérvári Lilla** énekművész.
- 10.00 Ünnepi szentmisét celebrál a Jézus Szíve templomban
Bábel Balázs kalocsai érsek, volt piarista diák.

29. Adventi gyertyagyújtás

- 17.00 Ünnepi hangversenyt ad Kövács György trombitaművész, Laufer István orgonaművész és Óhegyi Fioretti énekművész.
- 18.00 Adventi gyertyagyújtás, majd szentmise.

30. Vörsi betlehemi megáldása

- 14.00 Szentmise keretében áldja meg az ország egyik legnagyobb betlehemét Vereb Zsolt atya. A szentmisén közreműködik, majd hangversenyt ad az iskola Mathia Károly Vegyeskara.

DECEMBER

3-5. Komplex ellenőrzés

A fenntartó megbízásából komplex ellenőrzést tartanak az intézményben a KPSZTI szakértői.

5-6. Adventi Jótékonyági Vásár

- Nyitvatartás:
- Szombaton 9.00–17.00
- Vasárnap 10.00–13.00

9. Prof. Csermely Péter előadása a tehetségek felismeréséről és hatékony gondozásáról, no meg a hálózatok fontosságáról

- 12.40 Előadás a diákság számára.
- 14.00 Előadás a pedagógusok számára.

12. Karácsonyi Ének és Versmondó Verseny

Hagyományosan minden évben megrendezésre kerül az óvodás, általános iskolás és gimnazista korosztály számára e bensőséges találkozó, melynek keretében ki-ki elmondja, elénekli az általa hozott karácsonyi témájú verset, éneket. Kezds 14 óra 30 perckor. Szervező: Mérczné Ács Sarolta.

19. Karácsonyi koncert

- 17.00 Óvodások és általános iskolások: a piarista templomban.
- 20.00 Gimnazisták: az alsóvárosi (ferences) templomban.

21. Karácsonyi bűnbánati liturgia

Az utolsó tanítási napon gyónási lehetőséget biztosítunk
- az 5. tanítási óra második felében az általános iskolások,
- az 5. tanítási óra első felében a gimnazisták számára.

21. Karácsonyi Tátra-túra

Még szervezés alatt áll. Bővebb információ Dósai Attila tanár úrnál.

JANUÁR

1. Mária Istenanyasága – kötelező egyházi ünnep

Mindenki a saját plébániáján vesz részt szentmisén.

3. Első tanítási nap Karácsony ünnepét követően

Kollégisták visszaérkezése 2-án 17 óra 30 percig.

HÍRES OLDAL

OKTV

Az OKTV első fordulójában **Bakonyi Bence** (12/3.) rajz és vizuális kultúra tantárgyból az elérhető 80 pontból 76-ot ért el. Így az összesen 272 induló közül az első 19 között hívták be a második fordulóra, ahová már csak 50 diákot várnak. További szép sikereket kívánunk!

SZENT GELLÉRT-DÍJ

Az idei tanévben iskolánk három dolgozója veheti át a Magyar Katolikus Püspöki Kar által alapított Szent Gellért-díjat, melyet a magyar katolikus oktatásügy különösen elhivatott dolgozóinak adományoz.

Arany fokozatban részesül:

Györkösné Tóth Mária pénztáros, aki – gyakorlatilag az iskola újraindulásától fogva – több ember feladatait vállalta magára, az iskolát sajátjának tekinti és érte jó gazdaként, áldozatkészen mindent megtesz.

Ezüst fokozatban részesül:

Antal Józsefné tanító, aki csöndesen, állhatatosan teszi számolatlanul a jót, színvonalasan neveli-oktatja a rábízott kisdíjakokat.

Gayer Ildikó rajztanár, aki erején felül teljesít, diákjait lelkesíti, a különböző pályázatokon, versenyeken eredményesen szerepel-teti, a különböző rendezvények előkészítéséből jó ízléssel, fáradhatatlanul veszi ki a részét.

Mindháromuknak szívből gratulálunk és köszönjük, hogy vannak, hogy szerethetjük őket és hogy iskolánk jó hírnevét öregbítik!

KARÁCSONY

– Jézus Krisztus, az Isten Fia megtestesülésének ünnepe

Minden kedves olvasónknak áldott, szent karácsonyt és boldog, szeretetben gazdag új esztendőt kívánunk!

Óvodások, iskolások, kollégisták és a nevelőközösség

ILLEMTANI TOVÁBBKÉPZÉS

A templomba való belépés protokollja:

0. Inkább 5 perccel korábban, mint egy másodperccel később érkezem.
1. Megmostam a kezem, arcomat? Tiszta vagyok testileg?
2. Végig tekintek ruhámon. Ünnepi az öltözékem? Kihez jövök vendégségbe?
3. Kiveszem a számból a rágót, nem a padra akarom majd óvatlanul ráragasztani.
4. Kikapcsolom a mobiltelefont. A templomban semmi sem lehet fontosabb, mint találkozásom Istennel.
5. Elcsúszok. Ketten maradunk Isten meg én. Uram, nem vagyunk méltó, hogy hajlekodba lépjek...
6. Térdet hajtok a ház Ura előtt. Nem csak térdet rugasztok vagy pukedlizek. Ha fáj a lábam, akkor inkább tisztelettel megállok, és meghajtom magam.
7. A szenteltvíz tartóba mártott jobbommal keresztet vetek. Istenem, tisztíts meg engem. Moss meg, és lelkem fehérebb lesz a hónál.

KERESZT + METSZET

Communitas Charitatis Christianae -

- Keresztény Szeretetközösség

Az idei tanév újdonsága a 10. évfolyamon megszervezett szeretetszolgálat. „Ha valamelyik testvérnek nincs ruhája és nincs meg a mindennapi tápláléka, és egyike-tek így szólna hozzá: »Menj békében, melegedj, és lakjál jól!« -, de nem adnátok meg neki, amire testének szüksége van, mit használna? Ugyanígy a hit is, ha tettei nincsenek, magában holt dolog.” (Jak 2,15-17). E szentírási hely tanítása szerint a hitünk megerősödését szolgálja a másokkal közösségben megélt tevékeny szeretet. Mit remélünk e programtól? Korunk embere a szeretetlenség magányában fagyoskodik. Minden ember ki van éhezve a jó, az emberi szóra. Lehet, hogy szociálisan minden anyagi gondoskodást megkap - bár gyakorta ez sem biztos -, de személyes törődést, odafigyelést, meghallgatást, idő odaáldozást nem. Erre vállalkozunk e programmal. Reményeink szerint diákjaink

- részben megismerik e kirekesztett, magányos emberek életkörülményeit, megtanulnak őszintén együtt érezni,
- részben felkészülnek arra, hogy adott esetben ők maguk is kerülhetnek hasonló helyzetbe (megöregszenek, egy baleset következtében kiszolgáltatottá válnak, vagy éppen fogyatékos gyermekük születik),
- részben felismerik a számukra még ismeretlen élethelyzetekben rejlő áldásokat, lehetőségeket, örömeiket.

Mérczné Ács Sarolta tanárnő vállalta föl a szeretetszolgálatot ellátó Keresztény Szeretetközösség megszervezését, működtetését. Erről kérdeztük őt...

Elindult...

Amikor az ember érzi, hogy úgy szeretik amilyen, amikor bizalmat és szeretet tapasztal, akkor szíve mélyén táplálékot kap. S ha minket a többiek táplálnak, ez felhívás arra, hogy mi is táplálék legyünk azok számára, akik szenvednek, akik magányosnak, szerencsétlennek érzik magukat. Az ember így megtanul eledellé válni. (Jean Vanier)

A nyár és a kora ősz szervezési munkái után novemberben elindult a SZERETETKÖZÖSSÉG szolgálata.

Egy éve hallottunk róla a piarista iskolák tanárai, nevelői számára szervezett Kecskeméti Pedagógiai Napokon. Felkeltette érdeklődésünket, megérintette szívünket, és akartuk, hogy nálunk is legyen. A miskolci jezsuita gimnázium diákjainak tanúságtétele annyira meggyőző volt, hogy mi is elkezdtünk vágyakozni: Bárcsak a mi tanítványaink is átélnék..., De jó lenne, ha a mi gimnazistáink is megtapasztalnák...!

A vágyakozásból tettek fakadtak. Három területet választottunk, ahol - úgy érezzük - leginkább szükség van a szolgáló szeretetre: hajlott korúak, lélekben-testben sérültek, ölelő karokra vágyó apróságok.

Nagyon nagy örömünkre mind a szülők, mind a diákok első szóra magukévá tették céljainkat. Sőt a tizedikesek mellett többen jelentkeztek felsőbb évfolyamosok is.

Az alábbiakban íme néhány megható élmény ízelítőül:

Annus néni igen kedves 91 éves idős hölgy. Tele van szeretettel. Jó őt hallgatni. Sok kedves és szép emlékét osztotta meg velünk már az első találkozáskor. Sőt bölcs tanácsot is kaptunk tőle, amire pedig nem is számítottunk. Mikor megtudtuk, hogy hozzá kell mennünk, egy teljesen más személynek képzeltük el: idős néni, aki alig beszél, fekszik és nincs életkedve... Ezzel ellentétben életvidám, mosolygós, csodálatos lelkű embert ismerhettünk meg benne. Úgy érezzük, hogy e szolgálat által igazából mi leszünk gazdagabbak, mi fogunk rengeteg szeretet és élményt kapni. Összefoglalva: nem bántuk meg, sőt kíváncsian várjuk a következő találkozást.

Móricz Virág és Szalay Andrea - 12/3.

Két „kislánnyal” találkoztunk. Magatehetetlenek, de jókedélyűek. Szívszorító látvány volt..., de mi sokkal rosszabbra számítottunk. Igyekeztünk természetesen viselkedni, valószínű ez tette őket is nyitottabbá. Nagy élmény volt megtapasztalni, hogy mennyire hálásak

tudnak lenni egy simogatásért, egy-egy jó szóért. Vagy éppen, mert ez az egyetlen „eszközük”? A szeretet kifejezéséhez nem szükséges ép láb, jól működő kéz. Megbeszéltük velük, hogy mi lesz a következő program. Gyöngyöt fogunk fűzni, amit - különösen - Hajni nagy lelkesedéssel fogadott. Külön hálásak vagyunk a szülők meleg fogadtatásáért. Alig várjuk a következő alkalmat!

Mile Piroska és Bedők Eszter - 12/3.

Ma voltunk először **a Gyermekehthonban.** A védencem egy 16 éves leányzó. Katának hívják. Nagyon féltém a találkozástól. Igazából egy idős hölgyhöz szerettem volna menni, de Katát kaptam. Nyilván nem véletlenül... Mikor megláttam, megkönnyebbültem. Sokkal rosszabbra számítottam magammal kapcsolatban. Azt hittem, hogy sokkal jobban meg fog rázni, de nem. Az első kórosan csöndes 5 perc után megtört a jég és beszédbe elegyedtünk. Ekkor derült ki számomra, hogy fantasztikus feladatnak nézek elébe. Kata nagyon intelligens, vá-

lasztékosan beszél, alapvetően kíváncsi természetű. Szeretettel méltó és nagyon szüksége van egy igaz barátára. Remélem, sikerül megfelelnem a feladatnak! Már alig várom a következő találkozást.

Takács Eszter - 12/3.

Csütörtökönként egy órát töltünk el **a kórházban** osztálytársaimmal, Bujtor Bettinával, Varga Máriával és Sütő Kingával. Nem is gondoltuk, hogy milyen könnyű másokkal kapcsolatot teremteni. Beléptem az egyik szobába, leültem egy idős néni ágya mellé, és csak úgy jöttek a kérdések, gondolatok. Azonnal mesélni kezdett a családjáról, az unokáiról. Hamar kiderült az is, hogy ismeri a falut, ahol lakom. Azt mondta, örül a látogatásoknak, mert az unokái és a gyerekei nem látogatják, és a szobatársaival sem tud beszélgetni. Számunkra is nagy öröm volt, hogy láttuk örülni, és hasznosnak érezhettük magunkat, segíthettünk másokon.

Györfy Emőke - 10/1.

EMBER - KÖZELBEN ...

Új arcok az iskolában (1.)

Göde Edit

A hírlapok is megírták, hogy a Piarista Iskolának újságja lesz. A szorgalmasok már lázasan írják a cikkeiket. Úgy gondoltuk mi sem maradunk ki ebből. Sok „álmatlan” éjszaka után eldöntöttük, hogy riportot készítünk. Mindent átgondolva arra jutottunk, sokakat érdekel egy olyan új tanárunk, akit még csak kevéssé ismertek.

Választásunk Göde Edit tanárnőre esett. (Reméljük nem esett baja! ☺) Mi kíméletlenül kérdeztünk, ő pedig őszintén vallott.

Hol született a tanárnő?

- Siófokon.

Hol kezdte tanári pályafutását?

- Napközis tanár néni voltam egy évig Budapesten. Sajnos ez az állás megszűnt. Ezt követően egyetemistákat tanítottam magán úton.

Milyen szakos a tanárnő?

- Latin és történelem.

Mi a kedvenc könyve?

- Fekete Istvántól a Tüskevár. Nyolcszor olvastam.

Kedvenc filmje?

- Az Értelm és érzelm. Ez az a film, amit bármikor szívesen megnézek.

Kedvenc étele?

- Minden, ami krumpli.

Akkor a tanárnő szeretheti a menzát... ☺

Kedvenc itala?

- Zöld tea.

Kedvenc országa?

- Persze, hogy Magyarország!

Kedvenc állata?

- Kutya.

Mivel foglalkozik szabadidejében?

- Népzenei hallgatok, vagy úszom, ha van időm. Balatonaligán van egy családi pincénk, szívesen tartózkodom ott. Nagyon finom, jó minőségű és orvosi-lag bevizsgált bort készítünk.

Az eddigi itt-tartózkodása óta miben csalódott kellemesen?

- Tulajdonképpen folyamatosan kellemesen csalódom. Sokkal „rosszabbat” vártam. Ezt a hozzáállásra és a teljesítményre értem. Azt hittem, hogy a diákok nem fognak ennyire együttműködni velem. Nagyon szűk látókörű

vagyok, hogy így gondoltam, de még nem tanítottam gimnáziumban. Félttem, hogy nehezebb dolgom lesz. Úgy érzem, hogy nagy kegyelem, hogy itt lehetek. Szeretek itt lenni.

Folytassuk tovább villámkérdésekkel!

Fekete vagy fehér? – Fehér.

Modern vagy régi? – Régi.

Tél vagy nyár? – Nyár.

Kisdiák vagy nagydiák? – Nagydiák.

Évnyitó vagy évváró? – Évváró.

Hideg vagy meleg? – Meleg.

Őtös vagy egyes? – Ötös.

Pontozza 0-10-es skálán a következőket!

Iskola: 10

Kollégium: 11 ☺

Tánc: 8

Olvasás: 10

Főzés: 2

Takarítás: -5

Zene: 10

Ének: 10

Tóth Zsófia – 12/3.

és Darabont Szilvia – 11/5.

Imreh Réka

Imreh Réka tavaly érettségizett iskolánkban. Tehetsége kiemelkedő volt a tanulásban, a Piarista Táncszínházban, a piarista énekkarokban, a rajz terén (OKTV 13. helyezés), és ami a legfontosabb, kitűnt emberségében is.

Imreh Réka tavaly még a táncszínházban...

Ez utóbbi bizonyítéka, hogy miután felvételt nyert a Képzőművészeti Egyetemre rögvést halasztást kért. De nem azért, hogy nyelvet tanuljon, pénzt keressen, szórakozzon, világot járjon vagy pihenjen. Egy belső ellenállhatatlan vágytól

vezérelve egy tanévre önzetlenül elszegődött Böjte Csaba ferences atya mellé Dévára.

Csaba testvér a nagyszalontai árvák gondozásával bízta meg. A társadalom számkivetettjeivel való személyes törődés teszi ki mindennapjait.

...idén már szerényen meghúzódom szeretett gondozottjai mögött.

Réka „a jobbik rész választotta”. Az ő öröme a mi örömünk is. Vivant sequentes!

*

-t

Amit egynek a legkisebbek közül tesztek, azt nekem teszitek! (Mt 25,40)

MÚLT – JELEN – JÖVŐ

Ki volt dr. Mathia Károly?

Sokan értetlenkedve és idegenkedve fogadják iskolánk egyik kórusának elnevezését: Mathia Károly Vegyeskar. Ki volt Mathia Károly? Miért éppen az ő nevét vette fel az énekkar?

Nos, dr. Mathia Károly tanár volt és zenetudós. Nagykanizsán született, itt járt piarista gimnáziumba. Tanulmányait Budapesten folytatta: párhuzamosan végezte a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarát és a Zeneakadémiát, felvételt nyert a híres Eötvös Kollégiumba is. Magyar – történelem – latin – angol – francia szakos tanári diplomát szerzett. Életében mindvégig a tanítás állt első helyen, amellet viszont – Kodály Zoltán növendékeként majd munkatársaként – népzene-kutatással is foglalkozott. Gyűjtőútjai során többször népdalt jegyzett le. Karnagy is volt és zeneszerző – elsősorban az egyházzene területén születtek kiemelkedő kórusművei.

Egész életében szoros kapcsolat fűzte a piaristákhoz: egyrészt tanított a budapesti gimnáziumukban, másrészt minden vasárnap ő orgonált templomukban, és lelkes tagja volt a felnőttekből álló kórusuknak, egészen haláláig.

1961 nyarán elviselhetetlen fejfájások és roszszullétek miatt kórházba került, ahol agydagánát következtében 59 évesen meghalt.

Sokoldalú, nagytudású, komoly és szerény ember volt, aki példát adott arra, hogyan kell az Istentől kapott tehetséggel embertársait szolgálni. Halála után egyik tanítványa így emlékezett rá: Aki környezetében élt, jobb lett, és boldogabb!”

A képen Mathia Károly vezénylés közben.

Ki volt Kari bácsi?

Dr. Mathia Károly nekem Kari bácsi, ugyanis édesanyám unokatestvére volt. Kisgyermekként rajongtam érte. Ha Budapestről ellátogatott hozzánk, én már reggeltől a kapunkban ácsorogtam, hogy elsőként láthassam meg gyorsléptű, vékony alakját. Amint megérkezett, zenét követeltünk tőle testvéremmel. Tudtuk, hogy aktatáskájában mindig ott lapul a furulya...

A képen a könyvet tartó férfi Mathia Károly, a mellette álló kislány az unokahúga, Pillér Éva.

Ő vitt először cukrászdába. Mi szegények voltunk, édességnek nálunk a Zizi és a krumplicukor számított, de ő azt mondta: választhatunk bármit! Csokikrémet kértem, mert olyan gusztusos volt az üvegkehelyben, de számomra szokatlan íze, éppcsak belekóstoltam, majd otthagytam. Máig emlékszem anyukám szegyenkező arcára – Kari bácsira rá sem mertem nézni...

Egyszer Budapestre kerültem kórházba, és távollévő szüleim helyett ő vállalta meglátogatásomat. Kérdezte, mit kérek, mire lenne szükségem, én meg mondtam izgatottan: nem tudom megenni a lekvároskenyereket, beledugtam mind a fiók mélyére, nehogy a nővérek meglássák, azokat kéne elvinni! Szegény, állt egy kicsit tétován – reklámszatyor nem volt még akkoriban –, aztán szó nélkül kinyitotta jólismert aktatáskáját, én meg bezúdíttam a kották közé a száradó lekvároskenyereket.

Kari bácsi tanulmányai, kutatásai, népdalgyűjtései során bejárta a fél világot, hol Rómából, hol Londonból, hol Görögországból kaptunk tőle képeslapot. Ezeket – jellegzetes aláírásával – ma is őrzöm.

Gyerek voltam még, amikor meghalt. Temetésére nem vittek el, de jól emlékszem, milyen nagy szomorúság volt családjunkban. Sirja a Farkasréti temetőben van, ritkán jutok el oda. Helyette Kanizsán, kisöccse síremlékénél szoktam gyertyát gyújtani. Elike 9 évesen halt meg. Szülei fehér márványból szobrot készíttettek emlékére, a piarista kriptá utcajének túlsó végén látható. Fejét lehajtja, kezében rózsza. Senkije sincs Kanizsán, csak én – meg most már Ti, talán...

Pillér Éva

És végül egy sajátkezü dedikáció:

quintettel:
Kari bácsi

Miért vagyok?

Feiszthuber Helgának a nyár folyamán lehetősége adatott arra, hogy belekóstoljon az orvosi lét titkaiba. Erről faggattam.

Hol dolgoztál a nyáron?

– A Zala Megyei Kórház Szívsebészeti Osztályának intenzív részlegén dolgoztam két teljes hónapig.

Honnét jött az ötlet, hogy te, gimnazistaként egy ilyen komoly munkát felvállalj?

Orvosi egyetemre készülök. A szívsebészetre érdekel a leginkább. Ezért úgy gondoltam, hogy – mivel lassan döntenem kell a jövőmet illetően –, nem szeretnék rossz elhatározásra jutni. Mégiscsak az életem múlik azon, hogy most hogyan választok. Nem akartam információhiány miatt tévesen dönteni. Tudni szerettem volna, hogy mire vállalkozom illetve, hogy alkalmas vagyok-e erre a hivatásra. Ezért próbáltam ki magam, hogy tényleg ez-e az én utam.

Mit csináltál a kórházban, milyen munkát végeztél?

– Segédápoló voltam. Ez a munkakör abból állt, hogy mindig az orvos, illetve az ápoló mellett kellett lennem és segítségére lennem, amennyire ez lehetséges. Továbbá rengeteg eszközt kellett tisztán tartanom, és a gyógyszereket elraknom, elrendeznem. De egyik sem jelentett terhet, mert mindezt szívesen vállaltam.

Voltak-e a munkádnak nehézségei?

– Kezdetben igen. Minél többet tanultam, annál többet segíthettem, és annál jobban tudtam elvégezni a munkámat. Különösebb teljesíthetetlen feladataim nem voltak. Néha az okozott gondot, hogy el ne aludjak az éjszakai műszak alatt.

Sokszor féltem. Leginkább attól, hogy elrontok valamit, és súlyos következményei lesznek. Itt elsősorban a betegekre gondolok. Emellett az intenzív osztály több milliós gépekkel volt felszerelve, és ha ezek közül akár csak egyet is elrontottam volna... Egy idő után féltem attól is, hogy egy számomra nagyon kedves beteg fog meghalni, és nem fogom tudni feldolgozni. Nem tévedtem...

Milyennek láttad a légkört, az orvosi társadalmat?

– Szerintem a vártnál jobb volt a légkör, hiszen amikor az ember betegként van jelen a kórházban, egészen másként látja a helyzetet. Kezdetben féltem, hogy nem fogadnak be. Egyrészt mert még csak 18 éves vagyok, másrészt mert nincsenek tapasztalataim, se diplomám, sőt még érettségim sem.

Kellemesen csalódtam, ugyanis egyenrangú félként kezeltek, szinte kollégaként. Sokszor kiálltak mellettem. Nagyon sokat tettek azért, hogy ebben a két hónapban minél több tapasztalatot gyűjtsek, minél többet tanuljak. Ez nemcsak az ápolókra igaz, hanem az orvosokra is. Nagyon jó közösségben dolgozhattam, és mindenben számíthattam a kollégáimra, amiért roppant hálás vagyok.

Mik voltak az előnyei és a hátrányai ennek a nyári munkának?

– Előnyei közé sorolom, hogy megtanultam becsülni az ember legnagyobb ajándékát, az életet. Teljesen átértékeltem magamban, és azóta is sokszor felteszem a kérdést az étellel és a halállal kapcsolatban: Miért? ... Miért vagyok? Mi a halál értelme? Mi az emberség?

Feiszthuber Helga

Továbbá ez a két hónap sokat segített a pályaválasztásban, megkönnyítette döntésemet. Könyvek nélkül is rengeteget tanultam, sok szép élménnyel és értékes emberek szeretetével gazdagodhattam. Kitartásra és önfegyelemre nevelt. Felmérhettem saját határait, belekóstolhattam a felnőttek világába.

A szép élmények mellett azonban az orvosi lét kevésbé előnyös oldalait is meg kellett tapasztalnom. A legnehezebb a halál elfogadása volt. Ilyen korban nem sokan gondolnak az elmúlásra, ami pedig előbb-utóbb mindenkinek az életében be fog következni. Amikor pedig szembesülünk vele, az nagyon megrázó élmény. Még több hónap múltán is eszembe jut az egyik kedves beteg elvesztése, akivel jó viszonyt sikerült kialakítanom. Abban a pillanatban szinte fel sem tudtam fogni, hogy meghalt. Talán még most sem... Nagyon fájdalmas dolog örökre elveszíteni valakit, főleg egy olyan embert, akit már jobban megismertünk. Sokszor meglepő volt számomra az orvosok részéről az a közöny, amellyel szembesültem egy-egy ilyen halálesetkor. Talán ezt is meg lehet tanulni az egyetemen.

A hátrányok közé sorolom, hogy szinte sehová sem tudtam elmenni nyaralni, napi három órát kellett utaznom, tíz órát dolgoztam, és maximum öt-hat órát aludtam. Kevés időt tölthettem családommal, barátaimmal, és nagyon fáradtan kezdtem az új tanévet.

Mi okozott örömet ebben az önként vállalt hivatalban?

A legnagyobb öröm az volt, amikor a lépcső alján találkoztam egy kedves betegünkkel, és megismert, mosolygott, már teljesen jól volt, és amikor megkérdeztem, hogy ő is lifttel jön-e, azt válaszolta: „Nem, köszönöm, én lépcsőzők.” Ennél nagyobb öröm nincs egy ápoló számára.

A másik kedves élményem egy szívűtethez kapcsolódik. Amikor először egy dobogó szívet, akkor egyértelművé vált számomra, hogy nincs fantasztikusabb teremtmény, mint az ember, és hogy lennie kell Istennek is, különben nem létezhetne ilyen összehangolt szervezet. Az ember bármennyire is okosnak hiszi magát, soha nem lesz képes megérteni azokat a folyamatokat, amelyek a szervezetében lejátszódnak, és soha nem lesz képes igazán felbecsülni az értékét.

Ajánlanád-e másoknak is?

Szerintem mindenkinek, aki orvosi egyetemre készül, vagy az egészségügyben szeretne elhelyezkedni, legalább ennyi időt kellene eltöltenie betegek között, hogy felmérhesse, hogy valóban erről szól-e az ő hivatása. Az orvosi egy nagyon nehéz pálya, komoly elhatározás és elszántság kell hozzá. Továbbá erős idegzet és belső rend.

Akkor ezek szerint te orvos leszel?

Nem, nem leszek orvos. Ennek több oka is van. Ha az ember igazán jó sebész szeretne lenni, akkor alapvetően karrierista beállítottságúnak kell lennie, hiszen ennek a munkának a lelkiismeretes elvégzése szerintem kizárja a családalapítás lehetőségét. Márpedig egy nő nem erre hivatott. Nem láttam egy női szívsebészt sem. Nem tudom, hogy anyaként hogyan lehetne összeegyeztetni a rengeteg éjszakai műszakot a családdal.

A másik tényező, ami elvette a kedvem, az a halállal való szembenézés. Most még nagyon nehezen tudom feldolgozni a halál tényét. Valószínűleg később már nem okozna ekkora gondot egy-egy beteg elvesztése, viszont én nem akarom „megszokni”, hogy a halál egy mindennapos dolog, mert szerintem nem az. A halál egy nagyon fontos időpont az ember életében, és nem szeretnék ehhez úgy viszonyulni, hogy már egyáltalán nem ráz meg, sőt általános dolog, amikor egy ember átlép az örök életbe.

Kanizsai Rita – 13/4.

ZENE BONA

Zenei nevelés – érzelmi intelligencia

A címben foglalt fogalompárról napjainkban meglehetősen keveset olvashatunk. Nem tartoznak a slágertémák közé. Ennek oka, hogy az egész jelenlegi iskola-rendszer a bal félteke folyamatos tréningezésére épül, s mellette elhanyagolja a jobb félteke fejlesztését. Manapság az iskolákban háttérbe szorult az érzelmi nevelés: nem az a „menő”, az értékes, akinek az érzelmi intelligenciája (EQ) magas, – igaz, ez nem is mérhető! –, hanem a magas IQ-val rendelkező. A zenei nevelés aktuális rangját a heti egy órára redukált óraszám mutatja. Kultúránk is dominánsan „bal féltekés”, vagyis a verbalításra helyezi a hangsúlyt.

Pedig vizsgálatok bizonyítják, hogy az életben való későbbi helytállást döntő mértékben az érzelmi intelligencia dönti el, szemben a „rendes” IQ-val. Az érzelmi intelligenciáról az is kiderült, hogy szinte korlátlanul fejleszthető, ellentétben az értelmi intelligenciával, melynek egyénekre jellemző korlátai vannak.

Mit is értünk érzelmi intelligencia alatt? Eligazító, rendező, értékelő metaképességünk, amely rávezet egyéb adottságaink pl. az intellektus optimális felhasználására. Agyunk két féltekéjének alapvetően eltérő funkciói vannak: míg a bal félteke a kognitív képességek (beszéd, logikus gondolkodás, nyelv) helye, addig a jobb a kimondhatatlan érzések, a képzelőerő, a humor, az asszociációk és a zene élvezetének a helye.

A zene egészen különleges szerepet tölt be az agy két féltekéjének összehangolásában: a bal „agyunk” ritmizál, elemmez, komponál, improvizál, a jobb a zene egészét fogja fel, hangulatot értelmez, belső képalkotásra képes. Ezért fontos a zenei nevelés, mert összetettségében mindkét agyféltekét aktivizálja, így folyamatos, összerendezett agyműködésre van szükségünk a zenei tevékenység során.

Mindebből következik az igényes zenét szerető emberek lelki egyensúlya. Az agyféltekék egymás ellen is dolgozhatnak: ha az egyik túlságosan megerősödik, a másik munkája csökken. A bal félteke az energiáját a jobbtól nyeri.

Ma a művészeti nevelés az egyetlen, ami az érzelmi nevelést célozza meg.

Az életben való sikerességhez a lexikális tudást túllépve olyan készségeket,

képességeket kell fejleszteni, amelyek lehetővé teszik az egyének számára az örömrzés átélését, legyenek képesek érzelmeik kifejezésére, legyenek képesek döntés-helyzetekben NEM-et mondani, legyenek képesek a kudarc-tűrésre. Figyelemre méltó tapasztalat, hogy a vágyteljesítés késleltetése rendkívül jó hatással van az érzelmi intelligencia fejlődésére.

Érdemes itt idézni Einstein gondolatát: „Vagy megújul az érzület, vagy elpusztul az Élet, mert a tudomány gyorsabban fejlődött, mint a lelkiismeret.”

Fontos az is, hogy a gyermekek a művészetet ne mint „művelődési anyagot” éljék meg, hanem valódi élményként tudjon beléjük vésődni.

PLATON írja: „Hasonlóvá válunk, mint amiben gyönyörködünk”.

Kodálynak rögtön első, zenepedagógia felé forduló cikkében 1929-ben nagy súlyt kap az a gondolat, hogy a zene voltaképp nem tan és nem tárgy, hanem a nevelés eszközeként az ismeretek befogadásának esélyét javítja; valami, ami túlmutat önmagán és a tantárgyak felett lebegve a maradék Egészet képviseli. Egyik nevezetes, késői cikkében pedig így ír:

„A zenével nemcsak zenét tanulunk. Az ének felszabadít, bátorít, gátlásokból, félénkségből kigyógyít. Koncentrál, testi-lelki diszpozíció javít, munkára kedvet csinál, alkalmasabbá tesz, figyelemre-fegyelmre szoktat. Egész embert mozgat, nemcsak egy-egy részét.”

Szintén ő írta egy helyütt: *Maxima debetur puero reverentia*. Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét; amit abba ültetünk, minden próbát kiálljon. Művészetre csak művészettel lehet nevelni, s hogy csak a legjobb művek elég jók ahhoz, hogy gyermekeket velük művészetre neveljünk. Eszerint a felfogás szerint férnművek, a rossz zenei ízléssel készült művek nem vezethetnek el a művészet, a művészi zene megértéséhez. A pszichológiai kutatásokból mára már tudjuk, hogy az ízlés (a zenei ízlés) kialakulása a 16-17. életév körül befejeződik.

Továbbra is idézzük Kodályt: Az iskolában úgy tanítani az éneket és zenét, hogy ne gyötrelme, hanem gyönyörűség legyen a tanulónak, s egész életére beleoltsa a nemesebb zene szomját... Sokszor egyetlen élmény egész életére megnyitja a fiatal lelket a zenének. Ezt az élményt nem lehet a véletlenre

bízni: ezt megszerezni az iskola kötelessége.” (Gyermekkarok, 1929)

Végül még egy fontos dologról, a motivációról. Húzóinger nélkül, kényszerrel csak ideig-óráig lehet valakit arra készíteni, hogy megtegye, amit elvárnak tőle. Az elismerés, az elfogadottság szeretettség iránti vágyunkat elégíti ki, ami belső motivációvá alakulhat. A zene, tánc hosszan tartó motivációt eredményez, amely áttételesen kihat más területekre is. Vagyis egy óriási erőforrás, amely a kevésbé sikeres területeken való küzdelemben is energiát ad. Milyen is a jó motiváció? Erre a kérdésre a válasz egy rövid történet:

Egy öreg zarándok ballagott a Himalája hegyei között, amikor esni kezdett az eső. A fogadós megszólította: Apókám, hogy fog ilyen időben följutni? Az öreg vidáman válaszolt: A szívem már ott van, a testem többi részének már könnyű követnie!

A jó motiváció tehát a szív előreküldése!

Rác Andrásné - énektanár

A képen Rác Andrásné, Cili néni vezényli az iskola Schola Gregoriana Calasanciana nevű énekkarát, mely a gregorián zene tolmácsolására szakosodott.

Ezen az archív felvételen a gimnázium Mathia Károly Vegyeskara látható.

„A gyermekek zenei nevelése kilenc hónappal a születés előtt kezdődik. Hiszen az anya nemcsak testét adja a gyermekének, hanem lelkét is a magából építi fel, amelyhez a zene szeretete éppúgy hozzátartozik.” (Kodály Zoltán)

SPORTSZELET

6.13

Június 13. reggel 6:30.

Ébredés.

Első gondolat: Jaj ne! Sportnap.

Minek kell egy amúgy is lassan telő napot tovább rontani ilyen teljesen felesleges dologgal?

Ráadásul strandra megyünk! Ez még nem is lenne olyan nagy katasztrófa, ha az embernek nem kéne fürdőruhában lennie. A többségnek nem is kell, de én szerencsétlen azok közé tartozom, akiket felírtak a vizes-váltóra. Fantasztikus! Na nem mintha a többiek nem nyavalyogának. Már egy hete mást se lehet hallani a kollégiumban, minthogy: Jaj, már megint ez a hülye sportnap! Annyira utálok! Nem akarok... (itt az éppen aktuális személy sportága következik)! Inkább röpiznék, vagy tollaslabdáznék. Persze, a nagyok mindig kiválasztják a legjobb helyeket, nekünk meg csak a selejt marad.

Aztán jönnek a különböző fogadkozások, hogy: Én nem megyek el! Akkor inkább beteget jellenek! Stb. Aztán persze – néhány kivételtől eltekintve – mindenki ott van. És amikor a strandra érünk, és minden a helyére kerül, a hangulat is egészen más lesz.

A szörnyűséges vízi-váltó nem is olyan borzalmas. Sőt! Egész élvezetes! És a végén nem csak mi leszünk elázva, hanem az egész iskola. A sportnap más versenyszámai is hamar véget érnek. És kezdetét veszi egy nagy, össznépi fürdés. Ruhástól. Közel 400 gyerek felszabadult vidámsága tölti meg a nyári levegőt. Hisz ez mégis csak az iskola utolsó napja volt. Mindenki fáradt, vizes és boldog. Mert vége. Vége vége! Legalábbis erre az évre.

Somogyi Zsófia – 11/2.

Ahogy ezt az „élménybeszámolót” olvasom – természetesen a szerző engedélyével –, eszembe jut, Gayer Ildi nénivel hányszor olvastuk végig az egész iskola névsorát, nehogy valaki „véletlenül” kimaradjon; a testnevelő tanárokkal mennyit agyaltunk, hogy minden rendben legyen.

2008. utolsó tanítási napjának reggelén fölriadok. Ma sportnap. Hurrá, ma 382 gyerek kíván melegebb éghajlatra.

Horváth Andrea – testnevelő tanár

TÁTRA TÚRA az őszi szünetben

A tábort Dósai atya szervezte. Vasárnap hajnalban indultunk el a három kocsival: Suzuki, „szürke csiga” és „fehér villám”. Mi Zsolt atyával viszonylag hamar megérkeztünk a célhoz, a többiek előtt másfél órával. Így jutott időnk alaposabban szemügyre venni a környéket. A Tátráig vezető úton idegenvezetést is kaptunk az érintett falvakról, városokról, nevezetességeikről, híres személyekről.

Az első nap dél körül elindultunk gyalog a Mlinica völgyében, egészen a Fátyol-vízesésig. A hegynék fölfele csodálatos látványban volt részünk. A táj még teljesen zöld volt, főleg örökzöldek alkották a növényzetet. Mókuskok ugráltak mindenhol, és a legkülönbébb ragadozó madarak suhantak el a fejünk felett. Az ottani levegő érezhetően frissebb volt, mint az itthoni, szinte harapni lehetett. Gyaloglás közben jókat beszélgettünk, és csak arra lettünk figyelmesek, hogy egyik pillanatról a másikra a fák erősen megritkultak és alacsonyabbak lettek. A talpunk alatt már nem föld volt, hanem szikla.

Fölfele menet talákoztunk egy szakállas bácsival, aki botjára támaszkodva szép komótosan bandukolt lefelé. Némelyikünk készségesen nyújtott neki segítséget, mert igencsak veszélyes helyen próbált leereszkedni, de ő finoman visszautasította. Visszafele is talákoztunk vele, nem sokkal lejjebb, mint előzőleg. Lehet, hogy még most is egyre csak jön lefele.

Mikor megérkeztünk a célhoz körülöttünk hatalmas hegyek helyezkedtek el. És szép rálátásunk volt az egész környékre. Ott fönt elfogyasztottuk az addig cipelt elemózsiát, és közben gyönyörködtünk a mellettünk elhelyezkedő törpétavakban, nem sokkal lejjebbről pedig a Fátyol-vízesés zuhogását hallhattuk. A látvány mindenkit lenyűgözött. Ilyet itthon nem nagyon látni Trianon óta. Lefelé már holdfényben néztük meg a Csorba-tavat.

A szállásunk Zdiarban volt egy panzióban, ahol nagyon barátságosan fogadtak minket. Egy szentmisén vettünk részt az ebédlőben, melyet rendkívül ízletes és laktató vacsora követett: knédli pörkölttel.

Másnap a 2500 m magas Rysire másztunk fel. Itt már havat is láttunk. Minél közelebb értünk a csúcshoz, annál nehezebbé vált a továbbhaladás, meredekebb lett az út. Volt olyan szakasz is, ahol csak a láncokba kapaszkodva jutottunk előre. Nagy önfegyelmet igényelt, mert egy rossz mozdulattal a másikat lelökhettük volna. Kristálytisza patakokon keltünk át. Attila atya meg is kóstolta a vizüket. A csúcs alatti menedékházban költöttük el ebédünket, majd folytattuk utunkat. Sajnos a csúcs előtt pár méterrel vissza kellett fordulnunk az erős szél miatt, nehogy valaki kipróbálja a szabadesést.

Itt fönt már csak szikla volt és hó. Óriási hegyvonulatok, csipkés hegygerincek, félig felhőbe burkolózó csúcsok. Mindenki aprónak érezte magát. Ebben a magasságban már nem voltak körülöttünk emberek, csak a szél süvített. Utközben visszafelé sötétedni kezdett és azzal ijesztgettük egymást, mi lenne, ha medvék vagy farkasok támadnának ránk?

Az utolsó napon a Nagy Tarpatok völgyét jártuk be. Ezen a napon kissé szemerékel az eső. Az időjárás próbára tett bennünket. Felfelé menet több befagyott tóval is talákoztunk. Közvetlen

közelből láthattuk a Nagy Tarpatokat, amint ház nagyságú köveken keresztül tört utat magának.

Három óra tájban értük el az úticélként kijelölt menedékházat. Az épület kandallójában ropogott a tűz, jó meleg volt odabenn. Megszárogattuk átnedvesedett ruháinkat, majd az ebédet követően mindenki elmondta a túrával kapcsolatos tapasztalatait.

Nehezen váltunk meg a fűtött helyiségtől, de visszaindultunk. A lenti parkolóban már vártak minket a befűtött autók. Hét óra körül Zsolt atya kezébe vette a kormányt – és Áron biztatása közepett – hazarepültünk. Késő este mindenki élményekkel gazdagon került az ágyba.

Remekül éreztem magam. A túra utáni beszélgetések alapján mások is elégedettek voltak. A két osztályból verbuválódott társaság jobban megismerte egymást. Ha valaki megbottlott, megcsúszott, mindig segítő kezekre lelt, ha megszomjazott teli kulacs került a keze ügyébe. Mindenki figyelt a másokra.

Felejtethetetlen élményekben volt részünk, még az unokáink is hallani fognak róla!

Stéger Bence Péter – 13/4.

Helyből-távól

Forró indián nyár lebzsel Kanizsa fölött,
S az égről az őszi nap kevesen tündököl.
Kacagó, sárga fénye fájdtíja a diákszívet,
Ahogy azok az osztályok ablakán kitekintenek.
Így van ezzel minden piarista diák is,
Kik újra sok okosat tanulnak meg itt.
De míg a bent ülő a szabadba kívánczik,
Addig kint a 11/2 a meleg miatt átkozódik.
16 lány, a költővel együtt van a forró pályán,
Ülnek, s lassan túl lesznek a 60 m fáradságán.
De ezzel még nincs vége a testnevelésnek,
Mert a tanárnő mondja:

„A helyből-távolt még lemérem!”

A csapat e szavakra egyszerre szisszen fel,
De hát megcsinálni ezt is meg kell.
Gyorsan haladnak a névsorban előre,
De a költő még nem izgul egyelőre.
Elbambulva bámulja a felhőtlen eget,
S csak a térdén fáj a friss sebet.
Álmodozását egy hang szakítja félbe,
„Somogyi Zsófia” – mondja a tanárnő, s nem kérve.
Hősünk a vesztesek nyugalmaival indul,
Nem izgulós fajta. Ugrik, s a tanárnőhöz fordul.
„Zsófi, tudsz te ennél jobbat is, csak lábadat
Hajlítsd!” – hangzik a tanács, s a hős újra ugorhat.
Lábát kifliként iverve megint elrugaszkodik,
„140 centi. De Zsófi! Bábu s nem ember ugrik így!”
Harmadik próba, s a költő már nagyon unja,
„Tanárnő! Írok én ezer verset, mint egyszer ugorjak!
– mondja.

De azért ugrik harmadszorra is hát,
„Kisebb.” – szól a tanárnő

– „De a verset elfogadnám!”

140 centi a hivatalos eredmény,
S íme itt az ígért költemény.

K O L E S Z O S - S O K K

Első napjaink a kollégiumban, a fiatalabbak tollából

Mi ketten a nulladik évfolyamba tartozunk, ahogy Zsolt atya szokta mondani „friss húsok” vagyunk. Mi nem az iskola rendjéről szeretnénk írni, hanem személyes élményeinkről, a kollégiumi életéről szeretnénk megosztani gondolatainkat. A bejárásoknak ez az élmény ismeretlen, reméljük rövid írásunk némi betekintést enged.

Reggel fél hétkor „lágy” muzsikára ébredünk. Ha netalán nem ébrednénk fel, a kedves prefektusok segítenek ebben! Hétkor reggelizünk, majd rendbe tesszük magunkat.

Az ebéd mindenki számára ismerős. Ebédet követően szabadon alakítjuk programjainkat. A kimenőről késve érkezőket a nevelőtanárok izgalmas „ajándék programokkal” várják.

Délután négytől este hétig kötelező tanulási idő következik, mely a stúdiumtermekben zajlik. A minap áramkimaradás volt, ám pillanatok alatt megvolt a vészforgatókönyv: irány a templom, mint ideiglenes stúdiumterem.

A tanulás után meleg vacsora várja a korgó gyomrokat. Ezután következik a „kötelező” levegőzés. Néhányan azonban ezzel nincsenek megbékélve! A kitaposott ösvények a szerelmes párok nagy sétáiról tesznek tanúságot. Miután kiszellőztettük az agyunkat, esti tisztálkodás következik.

Pizsamába bújás után közös imádkozáson veszünk részt, amely előtt egy diák vagy egy tanár felolvass egy részletet valamely könyvből, majd megbeszéljük a nap eseményeit. Akik nem tudják komolyan venni az esti imádság jelentőségét vagy a szilencium beálltát, azokat változatos éjszakai programok várják. Esetleg hosszabb-rövidebb vigyázban állás várja őket a sötét folyosón vagy az esti zuhanyzástól még nyirkos zuhanyzóban. Rosszabb esetben következik a budapesti Szabadság-szobrot mintázó törülközős „Batman”-póz – ahogyan Horváth Gábor tanár úr nevezi. A „szabad foglalkozáson” résztvevő tanulók fáradtan és örömmel bújnak vissza a puha, meleg ágyba.

„Első éjszaka a szüleimre és a nagymamámra gondoltam. Biztosan rám gondolnak, mi lehet velem? Az első napokban sokat izgultam az új környezet miatt. Meg tudok-e felelni az elvárásoknak. Sok tanácsot kértem idősebb diáktársaimtól. Ők készségesen segítettek. Ez erőt és bizalmat adott az új életbe való belerázódáshoz. Az első hétvégére hazautazva büszkén meséltem az otthoniaknak, hogy már elég jól beilleszkedtem. Már több iskolát megírtam, de sehol sem találtam meg ilyen könnyen a helyemet.” (S.D.)

HA TETSZENEK A FENT LEÍRTAK, JELENTKEZZETEK BÁTRAN A KOLLÉGIUMBA! NEM BÁNJÁTOK MEG! VÁRUNK BENNETEKET SOK SZERETETTEL!

Sifter Dániel és Vugrinecz Mátyás – 9/0.

A **diákotthon** általában a diákok második otthona. Sajnos sok esetben az első... Ez a „pótcsalád” lehetőség az esélyegyenlőség megteremtésére.

Internátus – latinul internatus (*internus* belső, ellentéte *externus* külső) – azok közössége, akik bent laknak, és ennek következtében közösen nevelődnek.

Kollégium – latinul *collegium* (*cum* össze, *ligo*³ gyűjt) – összegyűjtöttek közös lakhelye, a közös törvények szerint együtt élők közössége.

Konviktus – latinul *convictus* (*cum* együtt, *vivo*³ élni) – együtt élők közössége, azaz az egységben és szeretetközösségben élő konviktorok összefogva egymást segíthetik az élet különböző buktatóinak túlélésében, legyőzésében.

A kollégiumi életéről, ahogyan az öregebbek látják

Most pedig felgördül a függöny a kollégium életéről

Hogyan látjuk mi, kollégisták a mi kis világunkat? Egy kollégista napjának meghatározó pontja – véleményünk szerint – az este, ezért most elsősorban erről fogunk írni. Ez az az időszak, amit a tanulószobák után mindenki a legjobban vár. A fiúknál ez a hét órai szertartásos vacsorával kezdődik. Ezután a kollégium a következő lehetőségeket kínálja.

Egy pár hónapja a kolesz kapott ping-pong asztalt, amelyre kis idő elteltével mindenki rákattant. Egyre többen tanulnak meg ping-pongozni.

Emlékszünk, hogy itteni pályafutásunk kezdetekor ámulva szemléltük a „nagyokat” a pályán játék közben. Fokozatosan beálltunk közéjük játszani, ez nagyban hozzájárult beilleszkedésünkhöz, és így új barátokat szerezhettünk.

Az energia-túltengésben szenvedő deáktársainknak lehetőségük van ezeken kívül feszültség-levezető gyúrásra a „gyúrdában”.

Este az udvaron a fiúk és lányok megbeszélnek a nap problémáit és személyes ügyeiket.

Csütörtökönként este Dósai Attila tanár úr által a Piár Filmklubban vetített filmekben elmélkedünk.

Szabadidő után hatosával fürdés következik, melynek hangulatáról diáktársaink gondoskodnak. Kezdetben le kellett vetközni gátlásainkat, nehéz volt megszokni az otthoni intimitás után a közös fürdést.

Miután rendbe tettük magunkat, liturgia következik, mely biztosítja lelki tisztaságunkat.

Tapasztalataink

Öregebb diákok lévén elmondhatjuk, hogy kollégiumi életünket befolyásolják tapasztalataink és egymás között lévő kapcsolataink. Kezdetben nehéz volt beilleszkedni, de miután ezt az akadályt legyőztük, felszabadultabbak és vidámabbak lettünk.

A család hiánya kezdeti nehézségeket okozott. Itt létünk óta lakhelyünkbe vált a kolesz, ami gyarapodik, bővül és fejlődik. Sokan mentek és jöttek. Minél többen vagyunk itt, annál jobban szívünkhöz nő az internátus és annak közössége. Időközben többen „új családra” – testvérekre, pótszülőkre – tettek szert.

Mikor az iskola kitárta számunkra kapuit, egészen családias légkörbe csöppentünk bele. Ez az évek folyamán változott. Emberek jöttek és mentek. A régi helyére új arcok érkeztek, akiket először szokásaikkal együtt furcsának és érdekesnek találtunk, de idővel – általában – megkedveltük őket és a nagycsalád részévé váltak.

Minden családban szükség van egy családfőre, aki ha kell, kellő határozottsággal veszi kezébe az irányítást. Az ő segédjei a prefektusok, akik próbálják a rendet fenntartani. Segítőkézségük és szeretetük a családi közösség összetartásához elengedhetetlen.

Gácsi Dávid – 11/2. és Friman Balázs – 13/4.

ALSÓS OLDALAK

Kedves Gyerekek!

Iskolaújságunk első számában küldünk nektek egy szép verset. Ha figyelmesen elolvassátok, megtudjátok, miért is szeretünk veletek, köztetek lenni!

Szeretettel:

a tanító néni

JUHÁSZ GYULA: MESEVÁROS

Járatlan úton, fényen, árnyon át
Keresem én a mesék városát.
Hol régen éltem, szépen, boldogan,
A várost, amely az álmokban van.

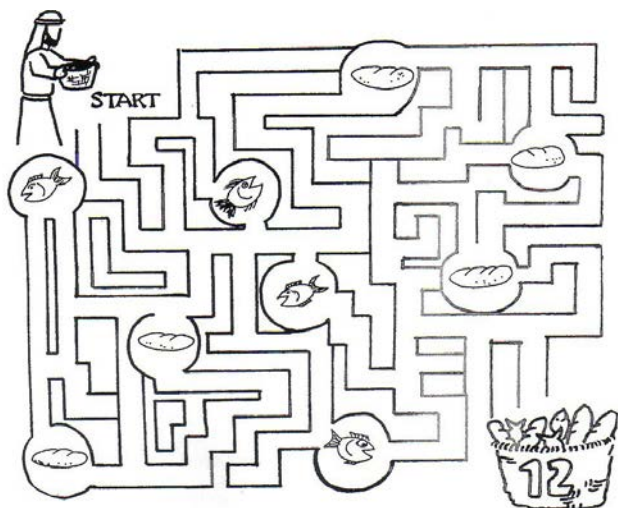
Andersen és Grimm, s az Ezeregyéj
Erről a helyről annyi jót regél.
Bizton hiszem, hogy megvan valahol,
Csak azt nem tudom én, hogy merre, hol?

De ha gyermekszemekbe nézhetek,
Melyek reményt és békét fénylenek,
Nem kell nekem Grimm, Andersen se kell.
Megvan az út, mely oda vezet el...

A csodálatos kenyérszaporítás

Jézus mindig figyelt az emberekre, és vigyázott rájuk. Egy alkalommal több, mint ötezren vették körül, és sokáig vele maradtak. Megéheztek. Mivel nem volt alkalmuk enni, vásárolni, Jézus csodálatosan gondoskodott róluk: öt cipóval és két hallal megvendégelte az egész népet. Mindenki jóllakott, és még maradt is.

Segíts most az apostoloknak „összeszedni” a maradék halat és kenyeret! Ha ügyes vagy, egyetlen vonalvezetéssel valamennyit eléred

KÖSZÖNTŐ-FÉLE...

„Mikor kiáltottam, meghallgattál engem, felbátorítottál engem, lelkemben erő támadt.” (138. zsoltár)

Tizenhatan érkeztek. Vidáman. Meg sirósan is, legörbült szájjal. Aztán néhány nap elteltével a legtöbbé mosolyra húzódott. A hangok élesedtek, a „méhkas zümmögését” időnként kiáltások szabdalták.

Megjöttek hát.

Egy dolog máris közösséggé forrasztotta őket: bennük mozgott még a nyár öröme, a nagy – utolsó, munka előtti – kirándulások izgalma, az óvodától való elszakadás fájdalma, és... a várakozásé.

És már itt is ülnek előttem a padokban. Marcik és Bencék, Lilik és Ferik, kedves Dorinák, szelíd Annák és – időnként erejüket fitogtató – buksi legénykéik. Kölsönösen vizsgálgatjuk egymást.

„Megérted-e, ha néha úgy érzem: mégsem megy?” – kérdezik a borsszem-tekintetek.

„Érzitek-e, hogy nekem sem könnyebb?” – válaszolnám... de erre már alig marad idő. A megszelídítésre váró betűk türelmetlenül toporognak a fanyűvőre méretezett táskákban. Kezdjük hát hozzá!

Tudom, nemsoká' Nagy László fogolycsirkéihez váltok hasonlóvá, s mosolyogtok a nehézségeken.

„A nagy mezőt, hol tipegtek,
már magasból látják:
szállnak, zengnek alattuk a
kukorica-táblák.”

Kertészné Tóth Éva tanító néni

Nevezz velünk!

A tanár matekórán kérli Pistitől:

- Ha az öcsédnek van három almája, és te kettőt elveszel belőle, mi lesz az eredménye?
- Verekedés!

A tanár Pannikához:

- Mondj egy madarat!
- Cinegécse.
- Másikat is tudsz?
- Verébke.
- Ügyes vagy, de ne tedd hozzá mindig, hogy -ke. Úgy mondd, hogy cinege, veréb. No, mondj még egyet!
- Fecs.

A tanító néni kérdezi a gyerekeket, tudnak-e öt olyan állatot mondani, amelyek az Északi-sarkon élnek. A teremben nagy a csönd, majd Józsika jelentkezik:

- Három jegesmedve és két fóká!

ALSÓS OLDALAK

Ősz

Leveleket hord a szél,
Az öreg tölgyfa meséket mesél.

A halak mélyre húzódnak a tóba:
A homokos iszapagyukba.

A maci is becammog barlangjába,
Nem kell neki takaró, mert vastag a bundája.

A mókus még nem bújik be otthonába,
Vár egy kicsit, míg meg nem telik a kamrája.

Szabó Dóra – 4.a

Rajz: Horváth Benedek – 3.b

November

Őszi szél fúj, dermedt a táj,
Néhány madár csivitel tán.
Hullanak már a levelek,
Ugrádoznak a gyerekek.

Paulik Flóra – 4.a

REJTVÉNY

Melyik egyházi időszak következik? Ha a kapott szavak kezdőbetűit összeolvasod, megkapod a választ!

Az ábécé első betűje: _
Magyarország legnagyobb folyója: _ _ _ _
(El)ad ellentéte: _ _ _ _
Egyik leggyakoribb igekötőnk: _ _
Ezzel a szóval tagadunk: _ _ _
Az állóvíz másik neve: _ _

MEGFEJTÉS: _____

Mi írtuk...

Családos kirándulás

Vasárnap reggel elutaztunk osztálytársunkhoz, Dominikhoz Murakeresztúrra. Amikor minden család megérkezett, elindultunk a szentmisére. Amíg a templomban tartózkodtunk, addig néhány szülő elkészítette az ebédet. Pont délben finom étel várt bennünket. Evés után elsétáltunk a Murához. Megszemléltük, milyen sebesen folyik a víz. A folyónál fényképeztünk, beszélgettünk és pihentünk. Délután három óra tájban visszasétáltunk Dominikékhoz. Egy kicsit elfáradtunk, de játszásra még volt erőnk. A lányok fogócskáztak, a fiúk fociztak. A szülők beszélgettek, nevetgéltek.

Nagyon jól éreztem magam ezen a vasárnapon!

Klepács Eszter – 4.a

Megszületett az öcsém!

Egy októberi reggelen apukám bevitte édesanyámat a kórházba. Mi a bátyámmal és a nagyszüleimmel izgatottan várakoztunk otthon. Délután háromkor végre megérkezett a hír: megszületett az öcsénk! Innivalót vettünk anyának, majd siettünk a kórházba. Amikor megláttam a babát, viccből azt mondtam:

- Milyen nagy a feje!

Sajnos gyorsan visszavitték Danit a többi újszülötthöz, pedig még nézni szerettem volna. Szerencsére otthon láthatom majd eleget!

Kamenár Orsolya – 4.a

VERSENYEREDMÉNYEK

Idén is megrendezésre került Zalasabarban a Sík Sándor Tanulmányi Verseny. Mi is részt vettünk rajta. Eredményeink:

Versmondás

- 1. helyezett: Tern Annabell – 2.a
- 1. helyezett: Maurer Kata – 4.a

Matematika

- 1. helyezett: Horváth Máté – 2.a

Rajz

- 1. helyezett: Csöndör Kinga – 3.b

Hittan (csapatverseny)

- 2. helyezett csapat: Farkas Márton – 4.a
Klein Vincent – 3.b
Lóránt Ádám – 3.a
Magyar Ádám – 4.a

Olvasás (csapatverseny)

- 3. helyezett csapat: Kéri Eszter – 4.a
Marics Borbála – 3.a
Szabó Dóra – 4.a
Szeiler Pál – 3.a

Gratulálunk a szép eredményekhez!

Élet a Boldog Donáti Celesztina Óvodában

2008. szeptember 1-jén mindnyájunk nagy örömeére elérkezett a történelmi pillanat, megnyitotta kapuit a piarista óvoda, amely Boldog Donáti Celesztina pártfogása alatt áll.

Hosszas előkészületek előzték meg az óvoda beindulását, de fontos volt, hogy éreztük Isten Gondviselését és a sok lelkes szülő és segítő jó szándékát. A gyermekekkel és a szülőkkel már a nyár folyamán felvettük a kapcsolatot a közös családi délutánok szervezésével. Ilyenkor imádkozás után kézművességgel és sok-sok játékkal töltöttük együtt az időt.

Megtartottuk a tanévnyitó Veni Sancte szentmisénket, amelynek keretében Balás Béla püspök úr megáldotta gyermekeinket és munkánkat, majd ezt követően az óvoda épületét.

Az óvoda a piarista iskola alsó tagozatának földszintjén került kialakításra. Két csoporttal indultunk, egy tiszta kicsi és egy vegyes életkorú csoporttal. A gyermekek a kezdetektől nyitottak voltak mindenre, a közös imádságokba is bekapcsolódtak. Sokat énekeltünk, gyurmáztunk és játszottunk már a kezdetekben is. Igazán szép, tartalmas napokat töltöttünk együtt és ismerkedtünk egymással. Kialakultak a szokásaink, napirendünk, amiket minden nap igyekszünk betartani. Reggeli imával kezdjük a napot, hogy Jézus velünk legyen és hálát tudjunk adni az újabb napért. Ilyenkor a gyerekek a saját kéréseiket és köszönetüket is megfogalmazhatják. Ezután a különböző tevékenységek, foglalkozások, és ami a legfontosabb, a játék tölti ki a napunkat, pihenéssel együtt.

A létszámunk is folyamatosan növekszik, ezt elősegítik a rendszeresen megszervezésre kerülő Családi Délutánok az óvodában. Az első ilyen alkalom októberben volt, amelyre meghívtuk a város apraját-nagyját. Az óvónők bábműsorral és kézművességgel, illetve finomságokkal készültek. Nagyon jó hangulatú együttlét kerekedett.

A szülők számára lelki táplálékul imaestet szerveztünk Varga Zoltán atya vezetésével. A Szentírás éve van, ezért a szülők és érdeklődők elhozhatták Bibliájukat, amelyeket az atya megáldott. Ezután a születésről, a kezdetekről elmélkedett, majd pedig hálát adhattunk a családjainkért.

Az óvodában igyekszünk a gyermekeket az egymás iránti megbecsülésre és elfogadásra nevelni, a családokkal együtt. Sokat jelent az együtt-imádkozás, a közösség élménye. „Isten szeretete olyan csodálatos...”, ahogy az ének is mondja. Ezt mindnyájunknak lehetősége van meg tapasztalni és meg tapasztaltatni.

*„Szeress engem, Jó Istenem,
Szüleimet tartsd meg nekem.
Oltalmazd meg óvodánkat,
Áldd meg, áldd meg szép hazánkat!
Ámen.*

Íme néhány filmkocka az óvoda életéből:

Szeretettel köszöntjük a magyar piarista történelem első óvodásait, a legfiatalabb piarista „diákokat”:

Angyalosi Miklós Mátyás,	Bende Mihály,	Czakó-Noll Johanna,	Ekman
András Előd,	Erdei Dávid,	Fullér Sára,	Gaal Éva,
Horváth Brúnó,	Horváth Sára,	Horváth Zsófia,	Léránt Veronika,
Illés Karolina,	Lipódi László,	József, Maurer	Marosi András
Áron, Németh	Edít, Szabó	Mihály, Nárai	Sára Anna, Polai
Jázmán Boglárka,	Százaz Rebeka,	Szabolcs Mónika,	Szokol Evelin,
Tóth Brigitta,	Kinga, Trojkó	Támba Botond,	Tóth Dániel, Tóth
Dávid, Várfalvi		Fanni, Vándor	Eszter Anna.

Boldog Donáti Celesztina

DIÁKSZÖVETSÉG

Megfiatalodtunk!

A Piarista Diákszövetség Nagykanizsai Tagozatának életében nagy változás állt be. Az államosításra került piarista iskola szellemiségét hitvallóan őrző generáció – melynek kitartó imádsága és munkássága révén 1992-ben újraéledt a piarista jelenlét Nagykanizsán – átadta a stafétabotot az újra indult iskolában érettségizett fiatal generációnak.

Hálásan köszönjük **Takács János** elnök, **Tornyos Ferenc** alelnök, **Dr. Ruttner Pál** titkár, **Rimay Istvánné** pénztáros, **Bodnár Béla**, **Kurucz István**, **Merkly-Belus József**, **Pólya Károly** elnökségi tagok áldozatos munkáját.

Szeretettel köszöntjük az új vezetőséget – **Bognár László** elnök, **Györkös Petra**, **Kovács Viktória**, **Kőfalvi Edgár Manfréd**, **Mércz András** elnökségi tagok –, és „kedvet, szorgalmat, kitartást” kívánunk új megbízatásukhoz.

Emlékezés és emlékeztetés

a kanizsai Piarista Gimnázium 1948-as államosítására

Most – az egyházi iskolák államosításának 60. évfordulóján – elégséges a XX. századi előzményekre (a két elvesztett világháborúra és azok máig ható következményeire) utalni, hiszen Trianon és a szovjet megszállás tárgyban örökségeit azóta is hordozzuk.

1. Az egyházi iskolák államosításának előzményei

A proletárdiktatúra „kibontakozásának” éveiben – 1948-tól kezdődően – az államosítások nagy ütemben haladtak. Az ipar és a bányászat 85%-a állami tulajdonba került. Az 1948-as esztendőt ezért is nevezik a „fordulat évének” a történelmet tárgyaló könyvekben.

Az ország akkori vezetői és politikusai – a szovjet megszállás időszakában és a szovjet megszállók árnyékában – elvesztették arányérzéküket. Önkényeskedések és parancsolgatások, törvénytelenések és letartóztatások kerültek napirendre. Egyre gyakoribbá váltak az egyházak korlátozására és támadására irányuló eljárások is. Az egyházellenes akciókat – levéltári iratok szerint – a Magyar Kommunista Párt vezetői szervezték. Az egyházak elleni támadások összekapcsolódtak az iskolák államosításának előkészítésével és megvalósításával is. Az államosításról szóló törvény életbeléptetését az 1947/48-as tanév befejezését követő napokra ütemezték. Az iskolák államosításáról szóló törvényt – „felvilágosítást”, megfélemlítést és letartóztatásokat tartalmazó akcióprogram előkészítése és végrehajtása után – 1948. június 16-án fogadta el az országgyűlés.

2. Iskolánk államosítása és következményei

Az 1947/48-as tanév vége felé már Nagykanizsán és a nagykanizsai Piarista Gimnáziumban is lehetett érezni a közeledő államosítás előszelét. A tanév, a Te Deum és az évzáró ünnepség eltért a szokásostól. A szeretett Alma Mater várható államosításának közeledése teljes súlyával nehezedett az iskola vezetésére, tanári karára és a jelenlévőkre.

A piarista igazgatónk (Lukács József) mértéktartó, de a szokásostól eltérő tartalmú búcsúbeszéde az akkori körülményekre, a várható változásokra való tekintettel nem a nyári iskolaszünetre, a szünidő eltöltésére irányult, hanem az iskola diákjainak jövőbeni életére vonatkozóan tartalmazott útmutatást és hasznos tanácsokat. Amikor pedig arra utalt, hogy mit kaptunk az Alma Matertől, és milyen szellemben neveltek jó tanáraink, a jelenlévők – a város vezetői, szülők és diákok – hallható zokogása törte meg az évzáró ünnepség addigi csendjét.

Jóllehet az évzáró ünnepségen és az azt követő napokban még nem gondoltunk az egyházak ellen ütemezett harc második csatájára: a szerzetesrendek tervezett feloszlására és ennek következményeként piarista tanáraink elhurcolására. A meghatódottság és az elérzékenyülés perceiben nem gondolhattunk az állami utódiskola ateista szellemiségű

vezetésére, politikai elkötelezettségére, a bekövetkezett megfigyelésekre és kizárásokra, mégis nehéz volt a szívünk a kegyes iskola és szeretett tanáraink elvesztése miatt.

Még ma is nehéz elképzelni, hogy vajon mit érezhettek piarista tanáraink, amikor minden valós ok nélkül eltűntek őket szeretett hivatásuk gyakorlásától. És mit érezhettek akkor, amikor 185 évvel a piarista iskola nagykanizsai megalapítása után, 1950-ben – a közrendre és a közbiztonságra hivatkozással mint internáltakat – az éj leple alatt egy leponyvázott teherautóban Vácra szállították őket? És mit érezhettek három hónappal később 1950. szeptember 7-én, amikor megjelentették a szerzetesrendek feloszlásáról szóló rendeletet?

3. Az utódiskola első évei és intézkedései

Az utódiskola szellemiségét és működését alapvetően meghatározta a politikailag elkötelezett igazgató (Csernay László) diktatórikus vezetése. A szélsőbaloldali igazgató az iskola diákjai részére megtiltott minden kapcsolatot az 1950. június 10-ig még a rendházban lakó piarista tanárokkal, és megtett mindent a kalazanci szellemiség felszámolása érdekében.

Az iskola diákjait – különösen a volt konviktorokat – megfigyelés alatt tartatta. A piarista iskola államosításával egyidejűleg megszűnt az ötven férőhelyes konviktus „piarista rendje”. A nevelés – a rend és a szellemiség – úgyszintén. A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége (NÉKOSZ) vette át a kollégium működtetését. A konviktusi rendet kollégiumi „rendre” változtatták. A vallásos nevelésben részesült konviktorok jelentős részét – piarista szellemiségű elkötelezettségük miatt – kilakoltatták.

Az utódiskola vezetésének politikai elkötelezettségére jellemző, hogy Dr. Szűcs Imre – volt piarista tanárunk – nevére címzett és elküldött névnapjüdvözlőlapért a leleplezett „tetteseket” – érettségi előtt – kizárták az iskolából. A hit- és erkölcs tanító piarista (Dr. Juhász Miklóst) koncepcióssal perrel távolították el. Az őt követő ferences hittanár (P. Kassai Lórántot) pedig 1950-ben vitték el.

A piarista iskola néhány megmaradt világi tanára – az utódiskola egyik tanárával együtt – vállalta a kalazanci szellemiség „óvatos” képviselésével járó hátrányokat. Egy idő múlva azonban – a politikailag elkötelezett iskolai vezetés túlzásai és inkorrekt intézkedései miatt – iskolaváltásra kényszerültek, sőt internálásra és/vagy börtönbe is kerültek.

4. Epilógus

A kor politikája és a pártállami kényszerűség nem csak az egyházi iskolák működését és államosítását illetően, hanem az utódiskolák vonatkozásában is méltatlan helyzetet teremtett. A hit- és erkölcs tanítását, a vallásos szellemiséget és nevelést kiszorították az államosított iskolákból, a templomok és az otthonok falai közé kényszerítették.

Az évfordulós emlékezés – 60 év távlatából is – mindenkinek szól, de különösen azoknak, akik az egyházi iskolák államosítását követően születtek, és így nem ismerhették a negyvenes és ötvenes évek Magyarországot. Ne hagyjuk, hogy e kor történései az emlékezet temetőjébe kerüljenek, és üres lapokká váljanak a történelemkönyvekben.

A piarista rend az 1992/93-as iskolai évben – az 1948-as államosítással és a szerzetesrendek 1950-es évi feloszlásával járó történelmi örökség terhe alatt – 44 évi kényszerű szünet után ismét megnyitotta az iskola kapuit Nagykanizsán.

Az idei 2008/2009-es tanévben – Istennek hála – több mint 500 diák tanul már a piarista iskolában. Őszintén reméljük, hogy az iskola kalazanci szellemiségű tanítása és nevelése – a történelmi múlthoz hasonlóan – a város, a megye és az ország társadalmának felemelkedését szolgálja.

Dr. Dénes Ferenc – nagykanizsai piarista öregdiák

IRODALMI KÁVÉHÁZ

Tóth Árpád halálának 80. évfordulójára

„Mint lehet sokat beszélni ilyen egységes, zárt és gáncstalan költőről, hacsak nem a filológia szólhatna róla sokat, föltárva művészetének részlettitkait? De hát ki törődne ma egy elvont művész titkaival? Ő érezte a csöndet maga körül, s küzdelem nélkül mondott le a dicsőségről, mint annyi minden másról. Verseskönyvei ritkán jelentek meg: halk és gyengéd hangja szinte elveszni látszott az erőt és termékenységet harsonázó újabb hangok között. Ki törődött a tökéletességgel? Életében talán én voltam az első és egyetlen, aki egyszer a nyilvánosság előtt, ki-nyomtatott cikkben, nagy költőnek neveztem őt. Szomorú szerénységgel reagált erre: úgy érezte, nem fontos már nagy költőnek lenni. Amit csinált, magának csinálta, s kissé gúnyos önvigasztalással, a távoli szellemibb századoknak.” (Babits Mihály Tóth Árpádról)

Tóth Árpád Aradon született 1886. április 14-én. Debrecenben nőtt fel. Apja, Tóth András híres szobrász volt. 1905-től magyar-német szakos hallgató a budapesti egyetemen. Verseit 1908-tól a Nyugat is közölte. 1909-ben anyagi gondok miatt abbahagyta tanulmányait, visszament Debrecenbe, helyi lapok munkatársa lett. Közben kialakuló tüdőbajára Ótátrafüreden keresett enyhülést. 1913-ban Budapestre költözött, 1917-től az Esztendő segédszerkesztője volt. Megnősült. 1918-ban a Vörösmarty Akadémia titkára, 1921-ben az Est munkatársa lett. 1928. november 7-én tüdőbaja következtében halt meg Budapesten.

Műveit Schopenhauer majd Nietzsche nyomán áthatotta a fölfokozott magányérzet, a tétováság és a melankólia. Ennek megfelelően költészetében a meghatározó műfaj az elégia.

Nekem Tóth Árpád verseiben leginkább a gyakori képhasználat és a mögöttes mondanivaló tetszik. Különösen közel állnak hozzám az *Esti sugárkoszorú* és a *Lélektől lélekig* című versei, melyek alapvetően az emberi kapcsolatokról illetve azok hiányáról, a magányról szólnak. A költő nagyon jól érzékelteti a másik fél jelenlétének fontosságát vagy éppen ennek a hiányából fakadó magányérzetet. Továbbá Tóth Árpád

műveiben jelentős szerepet tölt be a lélek és a természet, mely emberközelibbé, színesebbé teszi verseit, hiszen nincs is nagyszerűbb teremtmény, mint az ember, aki része a természetnek. Ezek a versek jól tükrözik a természet és az ember egyensúlyát, a lélek bonyolultságát.

Tóth Árpád igen jelentős műfordítói munkát is végzett, nevéhez fűződik többek között Shelley *Óda a nyugati szélhez*, Oscar Wilde *A readingi fegyház balladája*, Rilke *Archaikus Apolló-torzó* című költemények fordítása. Babitscsal és Szabó Lőrincsel együtt ültette át magyarra Baudelaire *A romlás virágai* című kötetét.

„Tóth Árpád az élet és halál lényegének megértése közben, már pályája utolsó szakaszában, találkozik Istennel. Elsősorban filozofikus érdeklődéssel és kevésbé vallásos lélekkel fordul hozzá. De az Isten törött csellója, hallgatok című költeményében mint Isten teremtménye kíván jelen lenni, megszólalni. És kell, hogy Isten szeresse őt, mert csak a kiválasztottak sorsa lehet szenvedés.” (Borbély Sándor)

Halálának tizenötödik évfordulóján Szabó Lőrinc ezt írta: „Tóth Árpádnak éreznie kellett, hogy neki is grófi vagy hercegi rangja van a magyar lírában, és hogy amit csinált, az romolhatatlanabb és kikezdehetetlenebb, mint sok más ünnepi alkotás.”

Feiszt Huber Helga – 12/6.

Két diákvers a szerelemről. Egyszer lánggal ég, másszor fázik ki szívét másnak adja. A szerelmet is tanulni kell. A szerző „ismeretlen”...

Veled kel a Nap

Számomra veled kel
A Nap.
Hisz nélküled olyan vagyok
Mint egy pap!

Számomra veled nyugszik
A Nap s kél a Hold
Szerелеmed nélkül nem vagyok
Más, csak egy holt!

Veled álmodom
Minden áldott éjjel,
Nincs nő a földön, ki bírna
A tiédhez hasonló eréllyel.

Számomra veled
Telik minden nap,
S nem nyugszom, míg
Szívem meg nem kap!

Hisz nálad csak
Szeretetet koldulok,
Szerelmem csak
Rád gondolok!

Fájó pillanat

Egy pillantás volt
Egy érzés mi szívedben dobban
Egy álom volt, mi egy NEM-től
Szertefoszlott nyomban.

Azóta minden perc
Egy-egy újabb pokol
És azután is van ki
Mindenért engem okol.

Fáj ott belül
S porrá éget
Amint szerelemem
Minden levelet eléget.

Neki nem fáj, ő
Nem ejt könnyet,
Neki ez az egész oly
Könnyed...

De kit egyszer ott
Belül igazán szeretsz
Ilyen embert vagy érzést
Soha el nem feledsz...

Jöhet bárki s bármi
Lehet mindenütt jókedv,
Egyetlen érzés tombol benned:
Elvesztetted őt, kit igazán szeretsz!

GONDOLATOK A KÖNYVTÁRBAN

Mivel nem tudom, hogy mely korosztály számára kellene könyvet ajánlanom, ezért olyanokat kerestem, amelyek kisebbeket és nagyobbakat is érdekelhet:

Teremtő erők, pusztító elemek

Nap mint nap viharok, vulkáni kitörések, homokviharok, földrengések, földrengések formálják és alakítják át bolygónk felszínét. Ha áttanulmányozod ezt a könyvet, megtudhatod, milyen egy földpiramis, hogyan alakul ki a deltatorokolat, hányféle vulkán létezik; megismerheted a földrengések előrejelzésének tudományos módszereit, pontos magyarázatot kapsz a bennünket körülvevő, rejtélyes természeti jelenségekről. Több mint 350 színes fotó segítségével 320 oldalon keresztül utaz-hatsz öt kontinensen át.

Találmányok nagy könyve

Ki találta fel a kereket? És ki a meleg vizet? Ki a lámpa gényusa?

Ez a könyv megismerteti az olvasót a találmányok történetével, de nem csak a tudományos-technikai részleteket tárja elénk, hanem elmeséli egy csepp romantikával és kalanddal fűszerezve, hogy az egyes találmányok hogyan változtatták meg az emberek mindennapjait, illetve hogyan gyorsították fel az ember fejlődését. A könyv mélyre ható elemzésekkel, kérdésekkel, érdekességekkel kíséri végig az olvasót a tudomány mehökkentő világába vezető úton.

Floris Gabriel: Ébreszd fel a szíved!

Élvezetes, izgalmas, bölcsességgel, humorral fűszerezett könyv. Olyan, mint tiszta forrás a mezőn. Kellemes csobogással ontja vizét: Jézus örömhírének életet alakító bölcsességét.

Sziluán történetét olvasva megismerheted a Jézus-ima csodát. Felcsillant múltat és jelent, eszményeket és hazugságokat, kérész életű ideológiákat és mély gondolatokat. Boldogító órákat kívánunk e könyv olvasásához.

Fintáné Andri Judit - iskolai könyvtáros

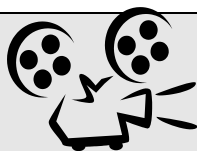
Az iskolakönyvtár nyitvatartási rendje:

HÉTFŐ: 8.45-12.00 és 12.30-15.30

KEDD-CSÜTÖRTÖK: 8.45-11.00 és 12.30-15.30

PÉNTEK: 8.45-12.00 és 12.30-14.00

A könyvek kölcsönzési időtartama 10 nap, melyet 2 alkalommal meg lehet hosszabbítani. A könyvtárban lehetőség van helyben olvasásra és internetezésre is.

PIÁR FILMKLUB

Nyilván minden kedves olvasó azt gondolja alapvető tény, hogy egy iskolaújságban csak pozitívumokat írunk bármilyen, az iskolához kötődő témával kapcsolatban. Ez koránt sincs így. De most kivételt teszünk. Azért mert a filmklub valóban nagyszerű.

De miért is olyan nagyszerű?

Hetente egyszer, csütörtökön este néhány elszánt diák összegyűlik egy tanteremben. Mindenki elfoglalja a helyét (kispárna, takaró), és kezdődik a film. Ami - meg kell, hogy mondjam! - általában nem a megszokott, bugyuta történetekről szól, hanem mindig valamilyen nehezebb témát boncolgat.

Ezek a filmek azért különlegesek, mert nem kész témákat tárnak elénk. Megnézzük a filmet, de ezzel még nincs vége. Ezután következik a néző - jelen esetben a mi feladatunk. Merthogy megértsük a történet mélyebb mondanivalóját, ahhoz rágódnunk kell a látottakon: vajon mit is akarnak közölni az elvontabb részek? Rá kell hogy jöjjünk, nem mindent annak kell értenünk, aminek elsőre látszik. Ezek a filmek azért jók, mert nem tudunk csak úgy átsiklani rajtuk. Akarva-akaratlanul megérint, elindít bennünk egy gondolatsort, és mindenképpen állást kell foglalnunk. Olyan kérdésekkel találjuk magunkat szemben, amelyek talán ott és akkor az újdonság erejével hatnak ránk, amelyeken még nem gondolkoztunk el soha. Így magunkról is többet tudunk meg.

Ehhez - tegyük hozzá - nagyban hozzásegít a filmek utáni beszélgetés. Tóth Bori néni és Dósai atya ezek által rávezetnek minket azon részek megértésére, amelyek jelentését nem láttuk át elsőre. Ilyenkor nemcsak a saját véleményünket mondjuk el, hanem a többi ember nézetét, gondolkodásmódját is megismerhetjük.

Ezek után remélem, hogy néhány ember kedvet kapott ahhoz, hogy részt vegyen ezeken az esteken. Mindenképpen megéri eljönni.

Lekrinszki Fanni - 13/4.

Emlékezetes filmek voltak az idei őszön:

Angyalok városa (City of Angels - amerikai, 1998) ✕ Az ördög ügyvédje (The Devil's Advocate - amerikai, 1997) ✕ A temetetlen halott (magyar, 2004) ✕ Charly - Virágot Algernonnak (Charly - Flowers for Algernon - amerikai, 1968) ✕ Összeomlás (Falling Down - amerikai, 1993) ✕ Gandhi (angol-amerikai-indiai, 1982)

Forrás: Dósai Attila

LEVELESLÁDA

Egy régen kikézbcsített levél a láda mélyéről:

Címzett: Mikulás - Lappföld (Finnország)

Kedves Mikulás!

Legyen szíves, adja vissza a mobiltelefonomat, amit elvettek, mert rossz voltam. Köszönettel

N.N. - név a szerkesztőségben

KÖZHÍRRÉ TÉTETIK...

Ide várjuk különböző témájú - közölhető - hirdetéseiteket!

REJTVÉNYSAROK

1. Ki tart zsiráfot? – logikai rejtvény

Egymás mellett van 3 ház. Mindegyik különböző színű. Minden házban 1-1 személy lakik. Mindegyik főz valamit, tart bizonyos állatot, van a lábán csizma és hallgat valamilyen zenét. De mindegyik mást főz, más állatot tart, más színű csizmát hord és más zenét hallgat.

Segéd információk:

1. Zsuzsi piros házban lakik.
2. Erika hópárdutot tart.
3. A kék ház jobbán a piros ház áll.
4. A rózsaszín házban pizzát sütnek.
5. Mari country zenét hallgat.
6. A dödöllét készítő ház mellett balra palacsintát sütnek.
7. A kutyát tartó ház mellettiben rock zene szól.
8. Rap-et az utolsó házban hallgatnak.
9. Zsuzsinak zöld csizmája van.
10. Mari szomszédja nem sít pizzát.
11. Kék csizmája a kutyát tartó lakónak van.
12. A pizzát sütőnek fehér csizmája van.

2. Mi a közös az alábbi kifejezésekben?

FÖRMETEG, KATRABÓCA, KESZŐCE, ZSURMÓKA.

Aki nem tudja, járjon utána!

3. Hurrá! Végre egy Sudoku!

	1				8			5
				6	1	2		
8		3					7	
			9					4
7	5						9	2
9					2			
	7					5		6
		5	1	2				
3			4				8	

A megfejtéseket a szerkesztőségbe kérjük leadni. A helyes megfejtők között jutalmat sorsolunk ki.

EZ MÁR A VÉG...!

Biológiaórán

Tanár: Mi az az élő kövület?

Diák: Olyan élőlény, amely úgy viselkedik, mint egy kövület.

Diák: Ööö én azt szeretném ööö mondani, hogy ööö...

Tanár: Tudom, nem készültetek órára. Gondoltam.

Diák: A papucsállatka az növény?

Nyelvtanórán

Tanár: Milyen szófajú az „utas” szó?

Diák: Tulajdonnév.

Tanár: Gyűjtőnév?

Diák: Kosár.

Tanár: Tud valaki példát mondani szenvedő igére?

Diák: Fáj.

Tanár: Honnan tudod, hogy több tagmondat?

Diák: Mert látom.

Tanár: És honnan látod?

Diák: Csak rá kell nézni.

Tanár: Konkrétan?

Diák: Ööö. Jó a szemem.

Történelemórán

Tanár: Milyen feltételeket tartalmazott a szatmári béke?

Diák: A résztvevők kapjanak amnéziát [= emlékezetkiesés, helyesen amnesztiát = közkegyelmet].

Tanár: Kit nézel, Tamás?

Diák: Én? Csak ... Árpit.

Tanár: Na jó. Nézz engem! Vagy én nem tetszem?

Latinórán

Tanár: Mondjuk, mondjuk... Áron!

Diák: Én, tanár úr?

Tanár [Rér Áron]: Igen! Hát magamat csak nem szólítom föl!

Tanár: Miért ácsorog?

Diák: Csak elfelejtettem leülni.

Tánc és dráma órán

Tanár: Ha van macskátok, akkor azzal szórakozzál...

Diák: Nincs macskánk.

Tanár: Akkor kérjél a szomszédtól!

Kémiaórán

Tanár: Hangyasav: HCOOH .

Diák: Ezek közül melyik a hangya?

Közreadja a Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda – 8800 Nagykanizsa, Sugár út 11-13.

Honlap: www.nk-piar.hu * Tel: (93)-516-785 * Fax: (93)-516-784

Elektronikus-levelezési cím: piarista.isk@chello.hu

Felelős: Vereb Zsolt igazgató * E szám szerkesztői: Alexáné Kocsmár Bernadett, Bognár László, Dósai Attila, Fintáné Andri Judit, Kertészné Tóth Éva, Pillér Éva, Sifter Józsefné, Darabont Szilvia, Dencs Dániel, Feiszthuber Helga, Friman Balázs, Gácsai Dávid, Gögös Adrienn, Kanizsai Rita, Kerecsenyi Ádám, Lekrinszki Fanni, Sági Tamás Máté, Stéger Bence Péter Tóth Zsófia és Vugrinecz Mátyás.

Megjelenik minden tanévben pár alkalommal ~300 példányban.